

ANY III.

REUS, 1er - 15 D'AGOST DE 1922

NUM. 61 - 62.

NECESSITAT D'UNA ESCOLA DE COMERÇ A REUS

IV I ÚLTIM

EL QUE S'HA FET I EL QUE RESTA A FER PER A TENIR-LA

FENT-ME un immerescut honor, però evidenciant un interès per la qüestió quin enunciat encapçala aquestes ratlles, que és un símptoma més de la necessitat per a Reus de tenir una Escola de Comerç, algú m'ha indicat que després d'exposada aital necessitat en els tres anteriors articles, devia ara exposar els mitjans de satisfer-la.

Aquest requeriment, per lo just i per lo afalagador, devia ésser recollit, ço que faig amb les consideracions que segueixen :

El 8 de novembre de 1916, la Mancomunitat, moguda per una instància del Centre Autonomista de Dependents del Comerç de Tarragona i el noble afany d'eleva la cultura catalana, dotant-la d'aquells mitjans de lluita avui imprescindibles, va

acordar la creació a Catalunya de 4 Escoles de Comerç.

Fidel als procediments seguits al instaurar altres institucions de la mateixa índole, no predeterminà les poblacions en les que devien establir-se les Escoles, sinó que condicionà el lloc d'implantació a certs requisits que, tant com les pròpies Escoles, tendien a la formació d'un fort esperit civil.

Aquests requisits se poden sumar en un: la població que volgués una de les Escoles devia contribuir econòmicament a la seva creació. Amb això es tractava d'obtenir el triple objecte de que les Escoles s'establissin on hi hagués verdader desig de tenir-les—i no hi ha que dir que necessitat, naixent aquell d'aquesta—; de que adquirissin major relleu davant dels qui havien d'aprofitar directa o indirectament dels seus beneficis, doncs és sabut que s'aprecia més allò que més se paga; i a la vegada crear la saludable i educadora convicció de que per a obtenir ventatges és pre-

cís aconseguir-les amb treballs i amb dispendis, o el que és el mateix, mitjançant sacrificis, no amb influències i sofisticacions prolífiques en desmoralitzadores filloles, a tall d'homes, amb el propi esforç, no mercès a l'agena generositat.

Després d'un interessant raport del Consell de Pedagogia relatiu a com devien ésser i amb quines condicions devien otorgar-se les concessions d'Escoles i d'un informe sobre la tramitació a seguir en l'establiment d'elles, varen ésser aprovades les corresponents bases, quin desenrotlló fou el següent :

El mínim exigít per a poguer obtar a la concessió d'una de les Escoles, era : l'oferta d'un edifici adequat al fi a què se'l volia destinar, o bé del terreny i el capital necessari per a bastir en aquest dit edifici; sosteniment de les despeses d'abastiment d'aigua i llum a l'Escola; 20.000 ptes. per a les despeses d'instal·lació i de material d'ensenyança (quantitat reduïda al terç en el cas d'oferta de construcció d'edifici); i garantia, amb dipòsit o forma equivalent, de les anteriors ofertes. El sosteniment de l'Escola a càrrec de la Mancomunitat, i nomenament d'un Patronat local per a cada una, encarregat d'ordenar el règim de l'Escola justament amb els representants de la Mancomunitat.

ANTECEDENTS. — L'aspiració unànim i constant de la ciutat de millorar i créixer els mitjans de facilitar als seus fills l'obtenció d'una educació el més desenrotllada possible, està plenament demostrada amb el sosteniment durant llarg temps pel Municipi d'un Institut de 2.ª ensenyança, amb el sosteniment per la mateixa entitat de la vivent Escola Municipal d'Aprenents i de Comerç, amb l'existència d'una ensenyança especialitzada a l'Escola de Viticultura i Enologia i amb les cent diferents, renovades i sempre entusiàstiques manifestacions d'aquest permanent desig expressat per l'infinit nombre d'assajos i d'intents de difusió de nous estudis, realitzats per nombroses entitats socials de la localitat.

Entre elles s'ha assenyalat, pel seu interès en resoldre el problema de nostra educació mercantil, la Cambra Oficial de Comerç i Indústria de Reus. En el seu arxiu abunden els testimonis de les repetides i perseverants gestions fetes per a lograr que la classe mercantil posseís l'instrument adequat pel desenrotllament de la seva cultura mercantil. Fins a l'any 1917 tots els esforços havien resultat balders, mes des d'aquesta data els dirigí per un nou camí, que sembla ens portarà al terme volgut.

TRÀMIT.—Amb això, va semblar arribada l'oportunitat de conseguir el que tant havia fet treballar i desitjar.

La Cambra, seguint aquella honrosa tradició que hem indicat, des de la publicació de les bases del concurs va acordar (setembre de 1917) fer el necessari i possible per a posar-se en condicions de pendre part en ell.

Resultat consegüent fou l'acord inicial del comerç d'aportar la quantitat precisa, i de l'Ajuntament, en sessió d'octubre de 1917, de cedir a la Cambra, per a que pogués oferir-lo, edifici de la seva propietat i de pendre al seu càrrec el sosteniment de les despeses d'abastiment d'aigua i llum de la futura Escola.

Sobre la base d'aquests acords, la Cambra pogué pendre part en el concurs per a l'establiment de les 4 Escoles oferint el mínim exigít en ell. El 28 de desembre de 1917 se va celebrar el concurs, fent la concessió d'una de les Escoles a la Cambra mitjançant que es formalitzessin les ofertes fetes. Les altres tres Escoles s'adjudicaren a Lleida (aquest curs començarà a funcionar), Tarragona (pendent el seu establiment de l'obtenció d'un emprèstic de la Mancomunitat) i Sabadell.

A partir d'aquesta data, tantes i tan diverses i nombroses han sigut les gestions a què ha donat motiu la creació de l'Escola, ocupant quatre anys llargs, que no és possible sinó fer-ne un simple enunciat: visita del senyor Director d'Instrucció de la Mancomunitat per a visitar els edificis oferts

per l'Ajuntament, que motiva la substitució de l'oferta d'un edifici ja construït per la de construcció d'un edifici *ad hoc*; visita del senyor Secretari del Consell de Pedagogia i Arquitecte adscrit a n'aquests serveis per a conèixer i poder informar respecte als terrenys oferts per a bastir-hi l'edifici expressat; diverses interpel·lacions i mocions del Diputat senyor Vidiella a les Assamblees de la Mancomunitat, encaminades a aconseguir que l'Escola funcionés lo més aviat possible; nomenament d'una Comissió especial pro-Escola de Comerç de Reus a la Cambra encarregada d'activar l'expedient de concessió definitiva, aclarir dubtes, estudiar els mitjans per a poguer construir l'edifici ofert, etc., etc.; consignació en els pressupostos de l'Ajuntament, gestionada pels membres de la nomenada Comissió senyors Figueras, Ferraté i Abelló, de 10,000 pessetes per a ajudar al fi de què es tracta i acord dels caps de minoria de sostenir aquella consignació fins a cobrir una mitat del cost de l'edifici; ratificació i formalització d'acords de la Cambra relatius a l'Escola; informes sobre la necessitat de l'Escola, etc., etc.

ESTAT ACTUAL.—El temps transcorregut i el cúmul de gestions realitzades, van fer indispensable que de nou es fixés la qüestió en els termes més explícits. Així es féu per la Mancomunitat el febrer últim amb una comunicació, en la que es deia que per a la ratificació definitiva de la concessió es devia:

I. Precisar el terreny ofert i fer-ne donació.

II. Fer l'oferta d'una quantitat determinada per a la construcció de l'edifici.

III. Envio a la Mancomunitat per la seva aprovació del projecte d'edifici i pressupost del mateix.

IV. Oferta de 6,666 ptes. mínim, per a ajudar a subvenir les despeses d'establiment.

V. Certificat de l'acord de l'Ajuntament, aprovat per la Junta Municipal, encarregant-se de sostenir les despeses d'abastiment d'aigua i llum de l'Escola.

VI. Garantia de totes les ofertes per mitjà de dipòsit o de fiança.

VII. Certificat acreditatiu d'estar l'Ajuntament al corrent dels seus pagaments a la Diputació i a la Mancomunitat.

Això, doncs, és el que cal per a que l'Escola Local de Comerç de Reus funcioni. Vegem les possibilitats d'execució d'aquestes condicions.

Està resolta la I mercès a la generositat exemplar del senyor President de la Cambra de Comerç, En Joan Boqué, qui té ofert el terreny necessari per a la construcció de l'edifici-Escola del solar que posseeix al xamfrà format per l'encreuament del carrer de Sant Joan i el Passeig de Sunyer, entre el Teatre Circo i les Escoles graduades, emplaçament magnífic per tots conceptes. Manca solament la formalitat de l'otorgament d'escriptura de donació.

Respecte el II i IV, donada l'excel·lent disposició del comerç i la indústria de Reus i els consentiments otorgats, cal no més, per a poguer fer les ofertes que es demanen, concretar la fórmula a què deurà ajustar-se la contribució voluntària d'aquells elements, ço que estudia la Comissió especial.

Està ja enviat i pendent d'aprovació de la Mancomunitat el projecte d'edifici i pressupost del mateix, segons prevé el nombre III.

El certificat de l'acord de l'Ajuntament en què es refereix al V, es podrà obtenir després de la primera Junta municipal que es celebri.

Per al VI s'ha trobat una fórmula amb la Mancomunitat.

En quan al VII, devem confiar en que—com ja s'està en camí—molt aviat poguem obtenir el certificat de què en ell es parla.

Resumint: el que falta a fer és molt poc i no exigeix més que la bona voluntat d'uns quants reusencs per a realitzar-ho, i com aquesta no ha de mancar, com no ha mancat en les ocasions precises, es pot augurar que Reus tindrà aviat l'Escola de Comerç que necessita.

J. CACHOT TORROJA